

1475° заседание, 19-21 септември 2023 г. (формат „Права на човека“)

Н46-12 Група С.3. / Колеви срещу България (жалби № 29263/12 и 1108/02)

Наблюдение на изпълнението на решенията на Европейския съд

Относитими документи : CM/Notes/1475/H46-12

Решения

Представителите на министрите

1. припомниха, че тези дела се отнасят основно до системния проблем с неефективни наказателни разследвания, въпросите, свързани с разследването на сексуални престъпления, и липсата на гаранции за независимост на наказателните разследвания, касаещи главния прокурор и други близки до него високопоставени служители;

По отношение на индивидуалните мерки

2. припомниха, че по делото *Z.* допълнителни индивидуални мерки не са възможни; отново приканиха властите да изяснят дали могат да бъдат предприети алтернативни мерки за изясняване на фактите по делото *Колеви*; приканиха ги да представят своя анализ за това как новото разследване и решенията за спиране са отстранили недостатъците на разследването, установени по делото *Y.*; също така ги приканиха да продължат да предоставят информация за развитието на разследването по делата *Y.P.* и *X.* и други;

По отношение на общите мерки

3. припомниха важността на неотдавнашното въвеждане на съдебен контрол върху отказите за образуване на досъдебно производство за определени категории престъпления и приветстваха първите примери за такъв контрол в очакване на бъдеща оценка на начина, по който той се осъществява; приканиха властите да продължат работата си по мерките, свързани с: i) правото да се поиска ускоряване на производството преди привличането на обвиняем на досъдебната фаза; ii) възможността за разделяне на производството на съдебната фаза; iii) по-подробни правила за възобновяване на наказателното производство от главния прокурор;

4. припомниха също така, че министърът на правосъдието е поискал техническа помощ от Съвета на Европа в други относитими области; насърчиха властите да предоставят своя анализ по отношение на аспектите, посочени в анализа на Секретариата, включително относно възможността за разширяване на съдебния контрол върху решенията за спиране или прекратяване на наказателното производство за престъпления, за които не е признат статут на пострадали;

5. припомниха, че неотдавнашната важна и дългоочаквана реформа, с която се въвежда механизъм за независимо разследване срещу главния прокурор, осигурява ключови гаранции, за да се отговори, в рамките на съществуващата конституционна рамка, на Междинна резолюция CM/ResDH(2019)367; приветстваха стъпките, предприети от Върховния касационен съд, осигурили избора на случаен принцип на съдия, която да разгледа като *ad hoc* прокурор уведомленията относно и.ф. главния прокурор, но също така изразиха загриженост от отлагането на назначаването на *ad hoc* прокурор от Прокурорската колегия, което води до временен блокаж;

6. приканиха всички компетентни органи да предприемат незабавно административните и евентуално законодателните или други мерки, необходими за назначаването на избраната на случаен принцип съдия за *ad hoc* прокурор;

7. приканиха ги освен това да дадат разяснения относно функционирането на новия механизъм в областите, посочени в анализа на Секретариата, отнасящи се, наред с другото, до разследващия апарат, който да сътрудничи на *ad hoc* прокурора, прилагането на правилата за отвод и обосновката на възможността главният прокурор да бъде временно отстранен от длъжност за всички категории престъпления;

8. насърчиха властите да обмислят дали е необходимо да се укрепи допълнително чрез законодателни изменения новият механизъм за разследване в областите, посочени в анализа на Секретариата и в документ Н/Ехес(2023)10, относно възможността и активната легитимация за инициране на съдебен контрол върху решенията на *ad hoc* прокурора и решенията за отказ за назначаване на *ad hoc* прокурор; ненамеса в постановления на *ad hoc* прокурора за образуване на досъдебно производство; гаранции в случай на временно отстраняване или освобождаване от длъжност на *ad hoc* прокурора;

9. приветстваха предложението за създаване на конституционна основа за механизма за разследване, отнасящ се до главния прокурор, и насърчиха властите да представят своя анализ дали проекторазпоредбата в сегашния ѝ вид трябва да бъде доразвита в някои отношения, за да се даде възможност по-специално за специфична уредба на законодателно равнище относно назначаването, отчетността и съдебния или друг независим контрол, за да се преодолеят установените по-рано ограничения, или относно прилагането ѝ по отношение на заместник-главния прокурор;

10. насърчиха властите да обмислят възможността да предвидят в Конституцията, че съдилищата са оправомощени да осъществяват [съдебен] контрол върху прокурорските актове, за да се разсеят съмненията за противоконституционност;

11. насърчиха властите да предоставят информация по всички горепосочени аспекти, включително тези, посочени в анализа на секретариата; и решиха да разгледат отново тези дела на своето 1483^{то} заседание (декември 2023 г.) (формат „Права на човека“).